

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Pregled podataka o ukidanju statusa
otpada i nusproizvodima za 2022. godinu

KLASA: 351-02/23-75/33

URBROJ: 517-12-1-3-1-23-1

Pregled podataka o ukidanju statusa otpada i nusproizvodima za 2022. godinu

Autor:

Vibor Bulat

Autor fotografije na naslovnici:

Vibor Bulat

Zagreb, listopad 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80/7, 10 000 Zagreb, Hrvatska
mingor.gov.hr

Sadržaj

1. UKIDANJE STATUSA OTPADA	2
1.1. Uvod.....	2
1.2. Ukidanje statusa otpada od 2018. do 2022. godine	3
2. NUSPROIZVODI.....	11
2.1. Uvod.....	11
2.2. Nusproizvodi od 2018. do 2022. godine	11
3. ZAKLJUČAK.....	17

1. UKIDANJE STATUSA OTPADA

1.1. Uvod

Obveze vezane za ukidanje statusa otpada propisane su čl. 44. i čl. 45. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/2021, dalje u tekstu Zakon) Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EC) uvodi postupak za ukidanje statusa otpada (eng. End-of-waste (EoW) criteria), koji je odgovarajuće prenesen u Zakon. Posjednik otpada može određenom otpadu, sukladno uvjetima za ukidanje statusa otpada propisanim čl. 45 Zakona, ukinuti status otpada ako ishodi povrdu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu MINGOR) o upisu otpada u Očeviđnik ukidanja statusa otpada.

Pregled podataka o ukidanju statusa otpada za 2022. godinu MINGOR je izradio temeljem zaprimljenih izvješća o ukidanju statusa otpada za 2022. godinu koje su tvrtke upisane u Očeviđnik za ukidanje statusa otpada bile u obvezi dostaviti u MINGOR do 1. ožujka 2023. godine. Obzirom da Zakon propisuje da se na određivanje ukidanja statusa za određene vrste otpada (papir, staklo, guma, tekstil, agregat, metal) za koje su kriteriji utvrđeni na razini EU, primjenjuju propisi EU, osobe koje su u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: RH) ukidale status otpada na temelju tih kriterija nisu dužne upisati se u Očeviđnik za ukidanje statusa otpada te nisu dužne dostavljati u MINGOR izvješća o ukidanju statusa otpada. Stoga ovaj Pregled o ukidanju statusa otpada ne obuhvaća te količine.

U prosincu 2022. godine u Očeviđnik za ukidanje statusa otpada bilo je upisano ukupno 68 tvrtki koje su bile u obvezi dostaviti 100 izvješća o ukidanju statusa otpada. Do propisanog roka odnosno 1. ožujka 2023. godine, 67 tvrtki dostavilo je 99 izvješća o ukidanju statusa otpada za 2022. godinu. Jednu tvrtku koja nije ispunila zakonsku obvezu dostave izvješća, MINGOR je dodatno kontaktirao i poslao požurnicu, međutim tvrtka se nije odazvala. Ukupno prijavljena količina otpada koja je u svrhu ukidanja statusa otpada ušla na postupke oporabe u 2022. godini iznosila je 614.473 tone u čemu je najveći udio imao građevni otpad (56 %). Po obradi kojom se ukinuo status otpada, količina nastalog materijala/proizvoda iznosila je 600.294 tona u čemu je najveći udio činio reciklirani agregat (57 %).

U odnosu na količinu otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada, količina nastalog materijala/proizvoda manja je za oko 14.179 tona. Manja količina nastalog materijala/proizvoda u odnosu na količinu otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada evidentirana je kod nastanka komposta kojeg je nastalo za 49.289 tona manje u odnosu na biorazgradivi otad za aerobnu obradu¹ te kod recikliranog agregata kojeg je nastalo za 3.047 tona manje u odnosu na građevni otpad. Veća količina nastalog materijala/proizvoda u odnosu na količinu otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada evidentirana je kod polimerne sirovine koje je nastalo za 26.725 tona više u odnosu na otpad od plastike² te kod

¹ Obradom biorazgradivog otpada za aerobnu obradu dolazi do gubitka organske mase radi fermentacije (huminifikacije) uslijed čega nastaje manja količina komposta.

² Otpad od plastike se višestruko reciklira uslijed čega nastaje veća količina polimerne sirovine.

anaerobnog digestata kojeg je nastalo za 11.877 tona više u odnosu na biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu³.

1.2. Ukidanje statusa otpada od 2018. do 2022. godine

Tvrтka koja je upisana u Očeviđnik ukidanja statusa otpada podnosi Zahtjev za upis u Očeviđnik ukidanja statusa otpada za određenu vrstu otpada za koju je potrebno ukidanje statusa otpada. Upisanoj vrsti otpada dodjeljuje se pripadajući broj ukidanja statusa otpada (USO-). Iz navedenog razloga broj tvrtki koje su upisane u Očeviđnik ukidanja statusa otpada različit je od broja vrsta otpada upisanih u Očeviđnik ukidanja statusa otpada. Izvješće o ukidanju statusa se dostavlja za svaku vrstu otpada zasebno.

U razdoblju od 2015. godine do kraja 2022. godine u Očeviđnik ukidanja statusa otpada upisano je ukupno 69 tvrtki od kojih je jedna tijekom promatranog razdoblja izbrisana i 101 vrsta otpada kojem se ukida status otpada od čega je jedna vrsta otpada tijekom promatranog razdoblja izbrisana (tablica 1). U 2022. godini u Očeviđnik ukidanja statusa otpada upisano je devet tvrtki i 16 vrsta otpada. Slijedom navedenog, evidentirano je ukupno 68 tvrtki koje su bile u obvezi do 1. ožujka 2023. godine za 2022. godinu dostaviti u MINGOR ukupno 100 izvješća o ukidanju statusa otpada.

Od 68 tvrtki svoju obvezu dostave izvješća o ukidanju statusa otpada za 2022. godinu ispunilo je 67 tvrtki koje su dostavile ukupno 99 izvješća. U 50 izvješća prijavljeni su podaci o količinama ukidanja statusa otpada dok je u 17 izvješća prijavljeno da nije bilo ukidanja statusa otpada. Izvješće nije dostavila samo jedan tvrtka koja je inače u stečaju (tablica 2.)

Tablica 1. Broj tvrtki i broj vrsta otpada upisanih u Očeviđnik ukidanja statusa otpada, u razdoblju od njegove uspostave 2015. godine do 2022. godine

OČEVIDNIK UKIDANJA STATUSA OTPADA				
	Broj tvrtki		Broj vrsta otpada	
	Upisano ⁴	Izbrisano	Upisano	Izbrisano
Ukupno evidentirano u razdoblju 2015.-2022.:	69	1	101	1
Očekivani broj tvrtki / USO izvješća koja su trebala biti dostavljena za 2022. godinu	68		100	
Broj tvrtki / USO izvješća koja su dostavljena za 2022. godinu	67		99	

³ Veća količina aerobnog digestata u odnosu na količinu ulaznog otpada (biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu) nastala je kod jedne tvrtke iz dva razloga. Pored otpada koji je evidentiran u procesu anaerobne digestije, korištene su još i sirovine kao što su: kukuruzna silaža, kukuruzni šrot, mlijeko i mliječne prerađevine, a dio digestata koji je izvozen u 2022. godini je nastao/zaostao iz 2021. godine.

⁴ Broj upisanih tvrtki bez ponavljanja istih po godinama.

Tablica 2. Broj izvješća o ukidanju statusa otpada u 2022. godini

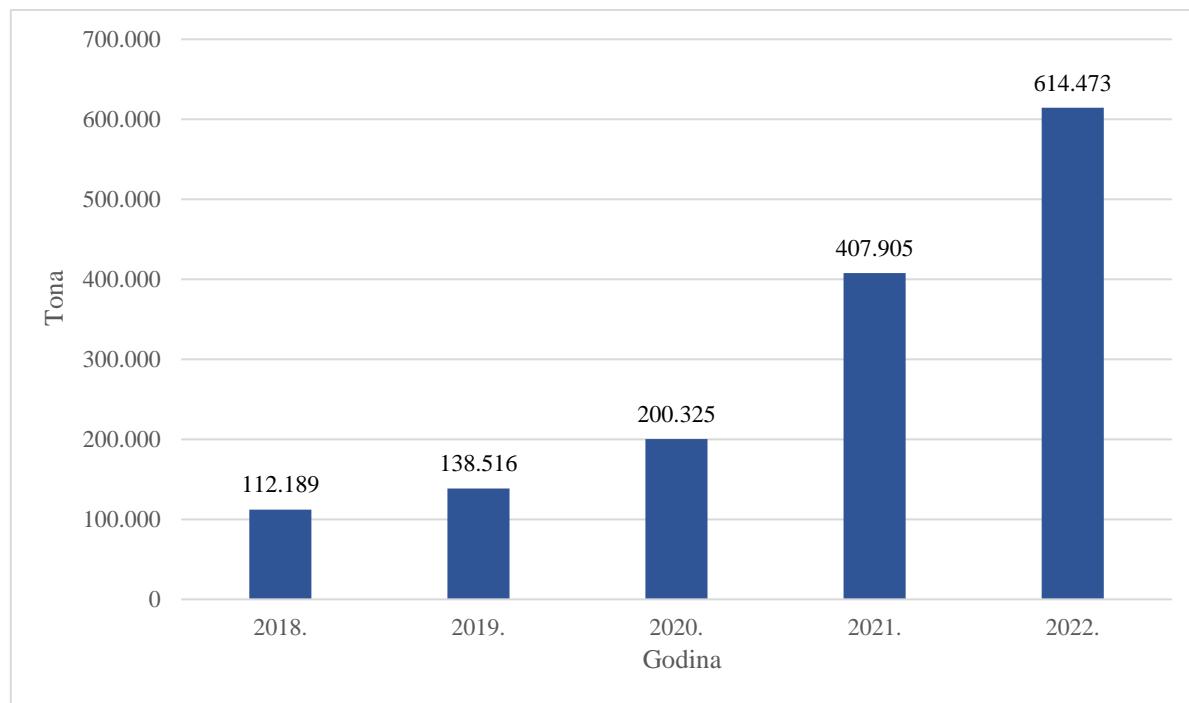
IZVJEŠĆA O UKIDANJU STATUSA OTPADA			
Broj dostavljenih izvješća		Broj izvješća koja nisu dostavljena	UKUPNO
Sadrži podatke o količinama	Nije bilo ukidanja statusa otpada		
50	17	1	68

Vrste otpada za koje je u razdoblju od 2018. do 2022. godine prijavljeno da su ušle u postupak ukidanja statusa otpada i vrste nastalog materijala /proizvoda nakon ukidanja statusa otpada prikazan je u tablici 3.

Tablica 3. Vrste otpada koje su ušle u postupak ukidanja statusa otpada i nastale vrste materijala / proizvoda nakon ukidanja statusa otpada u razdoblju 2018.-2022. godine

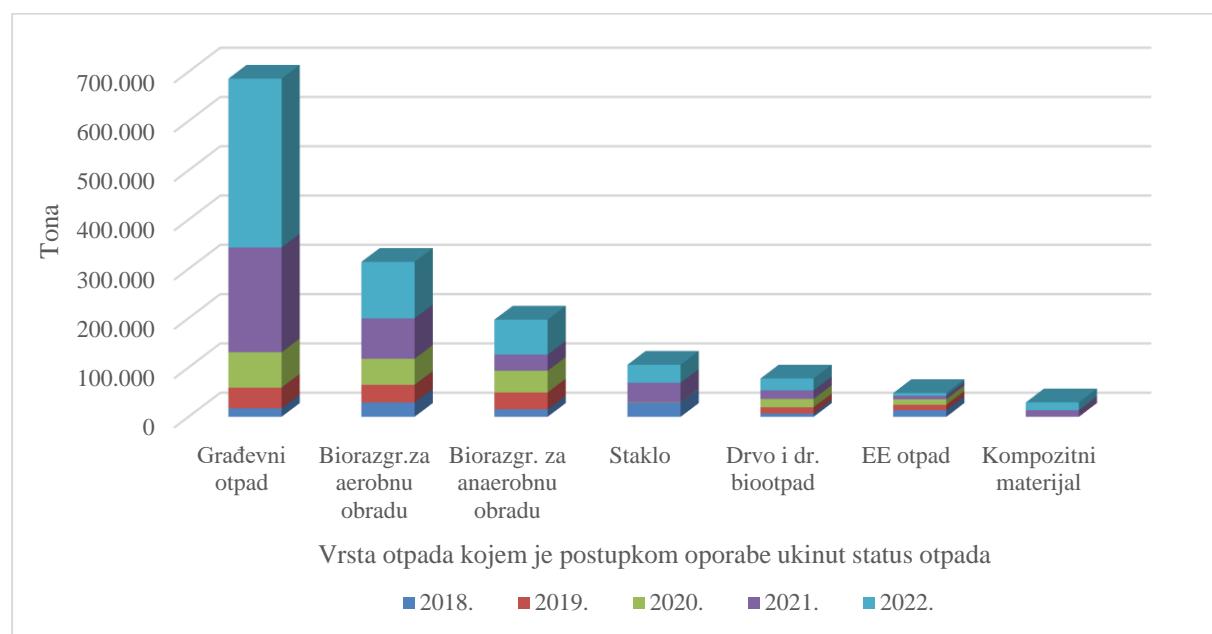
Vrste otpada koje su ušle u postupak ukidanja statusa otpada	Vrste nastalog materijala / proizvoda nakon ukidanja statusa otpada
Gradevni otpad	Reciklirani agregat, miješani materijal od kamena i zemlje
Biorazgradivi otpad za aerobnu obradu (kompostiranje)	Kompost
Biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu	Anaerobni digestat
Otpad od drva i ostali biootpadi	Čvrsto biogorivo, drvena ambalaža za skladištenje, palete
Kompozitni materijal	Kompozitni materijal za pokrivanje otpada na odlagalištima otpada, brtvljenje odlagališnih ploha,...
Staklo, EE otpad	Stakleni granulat (ambalažni i flat), lomljeno staklo
Otpad od metala	Metalna sirovina (metalna ambalaža, aluminijска sirovina, željezna sirovina, usitnjeni čelik)
Otpad od plastike	Polimerna sirovina
Otpadna odjeća i tekstil	Pamučne krpe i pamučnjak
Loživo ulje	Loživo ulje
Otpadni i tiskarski toneri	Tonerski ulošci
Ostalo (ormar, komoda, ladičar i sl.)	Ormar, komoda, ladičar i sl.

U razdoblju od 2018. do 2022. godine bilježi se kontinuirani godišnji porast količina otpada kojem je ukinut status otpada (slika 1.).

Slika 1. Prijavljene količine otpada kojem je tijekom obrade ukinut status otpada,
od 2018. do 2022. godine

U promatranom razdoblju količinski značajnije vrste otpadakoje su ušle na postupak oporabe činili su građevni otpad, biorazgradivi otpad za aerobnu obradu (kompostiranje) i biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu, a zatim slijede staklo, otpad od drva i drugi biootpad, EE otpad i kompozitni materijal (slika 2).

Slika 2. Količinski značajnije vrste otpada koje su ušle u postupak ukidanja statusa otpada,
od 2018. do 2022. godine

U 2018. godini najveći udio u ukupnoj količini otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada činili su podjednako biorazgradivi otpad za aerobnu obradu (kompostiranje) i otpadno staklo, dok je u razdoblju od 2019. do 2022. godini najveći udio (u prosjeku 44 %) činio građevni otpad.

U 2022. godini prijavljene su 614.473 tone otpada na ulazu u postupak ukidanja statusa otpada. Najviše je prijavljeno građevnog otpada (342.425 tona odnosno 56 %), a zatim slijede biorazgradivi otpad za aerobnu obradu – kompostiranje (114.620 tona odnosno 19 %), biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (70.997 tona odnosno 12 %), staklo (36.418 tona odnosno 6 %) dok ostale vrste otpada imaju pojedinačni udio manji od 5 % u ukupnoj količini otpada koji su ušao na postupak oporabe.

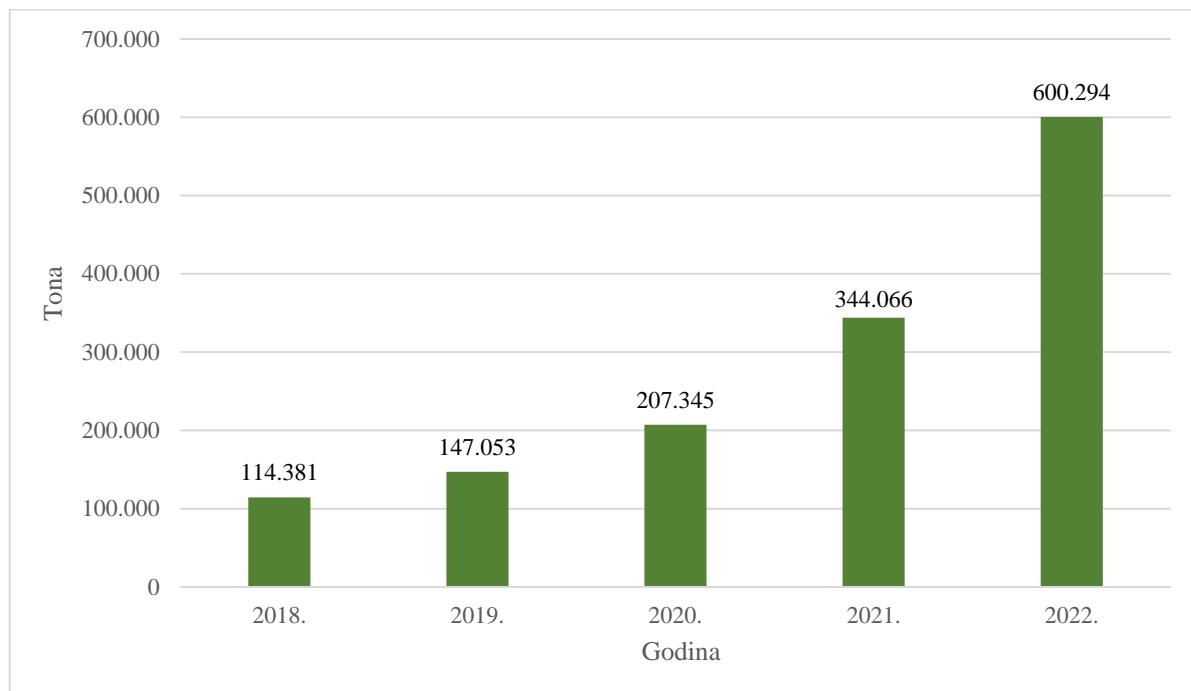
U odnosu na 2021. godinu, evidentirano je ukupno povećanje količina otpada koje su ušle na postupak ukidanja statusa otpada za 51 % odnosno za 206.568 tona. Pri tome je najveće povećanje zabilježeno kod građevnog otpada (za 129.802 tone), a zatim slijede biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (za 38.253 tone) i biorazgradivi otpad za aerobnu obradu – kompostiranje (za 32.670 tona).

Podaci o vrstama i količinama otpada koji su ušli u postupak ukidanja statusa otpada nakon kojeg im je ukinut status otpada za razdoblje od 2018. do 2022. godine prikazani su u tablici 4.

Tablica 4. Prijavljene vrste i količine otpada kojem je ukinut status otpada, od 2018. do 2022. godine

Vrsta otpada	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	Količina (t)	Udio (%)								
Gradevni otpad	17.125,42	15,26	42.113,00	30,40	71.731,80	35,81	212.622,51	52,13	342.424,78	55,73
Biorazgradivi otpad za aerobnu obradu - kompostiranje	28.932,91	25,79	36.076,16	26,04	52.716,95	26,32	81.950,82	20,09	114.620,45	18,65
Biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu	15.029,78	13,40	34.325,46	24,78	44.025,00	21,98	32.743,68	8,03	70.996,95	11,55
Staklo	28.758,92	25,63	347,32	0,25	659,00	0,33	39.315,70	9,64	36.418,09	5,93
Otpad od drva i drugi biootpadi	6.613,59	5,90	12.642,04	9,13	17.031,67	8,50	17.429,47	4,27	23.869,28	3,88
Kompozitni materijal	-	-	-	-	-	-	13.536,72	3,32	15.671,95	2,55
EE otpad	13.513,96	12,05	10.872,93	7,58	11.252,74	5,62	7.210,86	1,77	5.377,10	0,88
Otpad od metala	-	-	-	-	-	-	258,84	0,06	2.506,28	0,41
Otpad od plastike	1.994,42	1,78	1.920,12	1,39	2.294,78	1,15	2.638,84	0,65	2.270,91	0,37
Otpadni tiskarski toneri	170,53	0,15	147,45	0,11	571,42	0,29	181,77	0,04	150,52	0,02
Loživo ulje	-	-	-	-	-	-	-	-	147,30	0,02
Otpadna odjeća i tekstil	44,52	0,04	65,87	0,05	37,16	0,02	11,26	0,00	13,61	0,00
Ostalo	5,23	0,00	5,27	0,00	4,26	0,00	4,57	0,00	5,89	0,00
UKUPNO:	112.189,28		138.515,62		200.324,78		407.905,03		614.473,11	

U razdoblju od 2018. do 2022. godine evidentirano je povećanje prijavljenih količina izlaznog materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada, godišnje u prosjeku za 45 % (slika 3).

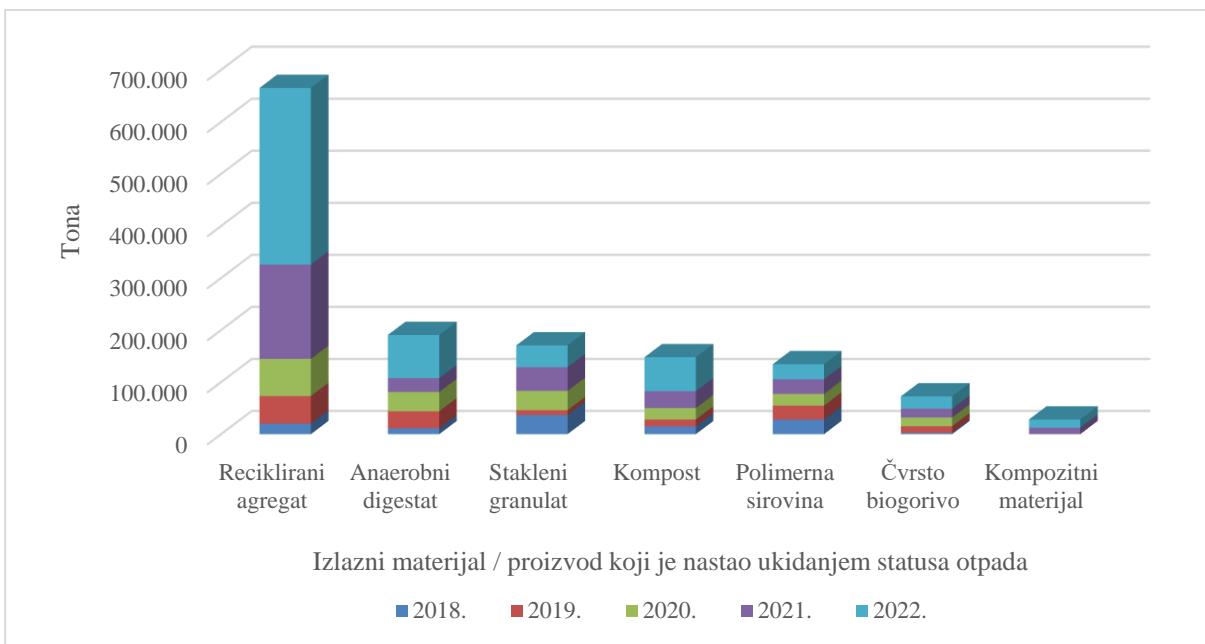

Slika 3. Prijavljene količine izlaznog materijala / proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada, od 2018. do 2022. godine

U istom razdoblju najviše materijala/proizvoda nastalih nakon ukidanja statusa otpada činili su reciklirani agregat, anaerobni digestat i stakleni granulat (ambalažni i flat) / lomljeno staklo, a zatim slijede kompost, polimerna sirovina, čvrsto gorivo i kompozitni materijal (slika 4.).

U 2018. godini najveći udio u ukupnoj količini materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada činio je stakleni granulat (ambalažni i flat) / lomljeno staklo dok je u razdoblju od 2019. do 2022. godine najveći udio (u prosjeku 45 %) činio reciklirani agregat.

U 2022. godini prijavljene su 600.294 tone izlaznog materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada što je za 256.228 tona odnosno 74 % više u odnosu na 2021. godinu. Najviše je prijavljeno recikliranog aggregata (339.378 tona odnosno 57 %), a zatim slijede anaerobni digestat (82.874 tone odnosno 14 %), kompost (65.331 tona odnosno 7 %), stakleni granulat (41.795 tona odnosno 5 %), dok ostali izlazni materijali/proizvodi imaju pojedinačni udio manji od 5 %.

Slika 4. Značajnije vrste i količine izlaznih materijala/ proizvoda nastalih tijekom ukidanja statusa otpada, od 2018. do 2021. godine

Podaci o vrstama i količinama izlaznih materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada za razdoblje od 2018. do 2022. godine, nalaze se u tablici 5.

Tablica 5. Prijavljene vrste i količine izlaznih materijala / proizvoda nastalih nakon ukidanja statusa otpada, od 2018. do 2022. godine

Vrsta izlaznog materijala / proizvoda	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	Količina (t)	Udio (%)								
Reciklirani agregat	20.403,75	17,84	52.795,28	35,90	71.498,20	34,48	181.296,38	52,69	339.377,52	56,54
Anaerobni digestat	11.400,76	9,97	32.660,27	22,21	36.935,10	17,81	26.792,03	7,79	82.873,52	13,81
Kompost I., II. i III. klase i poboljšivač tla	15.004,70	13,12	13.045,18	8,87	22.209,38	10,71	32.207,44	9,36	65.330,97	6,96
Stakleni granulat (ambalažni i flat) / lomljeno staklo	36.881,93	32,24	9.117,74	6,20	37.145,03	17,91	45.642,19	13,27	41.795,49	4,83
Polimerna sirovina	28.059,10	24,53	26.656,67	18,13	22.562,39	10,88	28.109,96	8,17	28.996,22	3,94
Čvrsto biogorivo	2.581,04	2,26	12.642,04	8,60	16.716,29	8,06	17.042,30	4,95	23.656,98	2,61
Kompozitni materijal za prekrivanje otpada na odlagalištima otpada, brtvljenje odlagališnih ploha,...	-	-	-	-	-	-	12.556,14	3,65	15.671,95	0,38
Metalna sirovina	-	-	-	-	-	-	225,19	0,07	2.275,57	0,03
Tonerski ulošci	6,87	0,01	77,36	0,05	250,09	0,12	181,77	0,05	150,52	0,02
Loživo ulje	-	-	-	-	-	-	-	-	147,30	0,00
Pamučne krpe i pamučnjak	37,35	0,03	52,80	0,04	24,70	0,01	8,00	0,00	10,56	0,00
Ostalo	5,30	0,00	5,30	0,00	4,26	0,00	4,57	0,00	4,20	0,00
Drvena ambalaža	-	-	-	-	-	-	-	-	3,53	0,00
UKUPNO:	114.380,80		147.052,64		207.345,45		344.065,97		600.294,32	

2. NUSPROIZVODI

2.1. Uvod

Obveze vezano za nusproizvode propisane su čl. 15. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 106/22, dalje u tekstu Pravilnik).⁵

Pregled podataka o nusproizvodima za 2022. godinu Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu MINGOR) izradilo je temeljem zaprimljenih izvješća o nusproizvodima za 2022. godinu koje su tvrtke upisane u Očeviđnik nusproizvoda bile u obvezi dostaviti u MINGOR do 1. ožujka 2023. godine.

Nusproizvod je definiran kao tvar ili predmet koji je nastao kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te tvari ili predmeta. Posjednik nusproizvoda može s istim postupati kao s nusproizvodom, a ne kao s otpadom ako ishodi povrdu nadležnog tijela županije odnosno Grada Zagreba o upisu nusproizvoda u Očeviđnik nusproizvoda.

2.2. Nusproizvodi od 2018. do 2022. godine

Tvrtka koja je upisana u Očeviđnik nusproizvoda podnosi za svaki pojedini nusproizvod Zahtjev za upis nusproizvoda u Očeviđnik nusproizvoda. Upisanom nusproizvodu dodjeljuje se pripadajući broj nusproizvoda (NUS-). Iz navedenog razloga broj tvrtki koje su upisane u Očeviđnik nusproizvoda različit je od broja nusproizvoda upisanih u Očeviđnik nusproizvoda.

U razdoblju od 2018. do 2022. godine u Očeviđnik nusproizvoda upisane su ukupno 223 tvrtke od čega ih je 11 izbrisano i 253 nusproizvoda od čega ih je 22 izbrisano. U 2022. godini u Očeviđnik nusproizvoda upisane su 22 nove tvrtke i 24 nusproizvoda. Slijedom navedenog, evidentirano je ukupno 212 tvrtki koje su bile u obvezi do 1. ožujka 2023. godine za 2022. godinu dostaviti u MINGOR ukupno 231 izvješće o nusproizvodima (tablica 6.).

Od 212 tvrtki svoju obvezu dostave izvješća o nusproizvodima za 2022. godinu ispunile su 163 tvrtke koje su dostavile ukupno 180 izvješća. U 152 izvješća prijavljeni su podaci o količinama nusproizvoda dok je u 28 izvješća prijavljeno da nije bilo nusproizvoda. Svoju obvezu dostave izvješća nije ispunilo 49 tvrtki koje nisu dostavile ukupno 51 izvješće umatoč tome što ih je MINGOR dodatno kontaktirao i poslao požurnicu. (tablica 7).

⁵ Stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 106/2022), u rujnu 2022., nusproizvodi više nisu regulirani Pravilnikom o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14).

Tablica 6. Broj tvrtki broj nusproizvoda upisanih u Očevidnik nusproizvoda u razdoblju od njegove uspostave od 2014 godine do 2022. godine

OČEVIDNIK NUSPROIZVODA				
	Broj tvrtki		Broj vrsta otpada	
	Upisano ⁶	Izbrisano	Upisano	Izbrisano
Ukupno evidentirano u razdoblju 2014.-2022.	223	11	253	22
Očekivani broj tvrtki / NUS izvješća koja su trebala biti dostavljena za 2022. godinu	212		231	
Broj tvrtki / NUS izvješća koja su dostavljena za 2022. godinu	163		180	

Tablica 7. Broj izvješća o nusproizvodima u 2022. godini

IZVJEŠĆA O NUSPROIZVODIMA			
Broj dostavljenih izvješća		Broj izvješća koja nisu dostavljena	UKUPNO
Sadrži podatke o količinama	Nije bilo nusproizvoda		
152	28	51	231

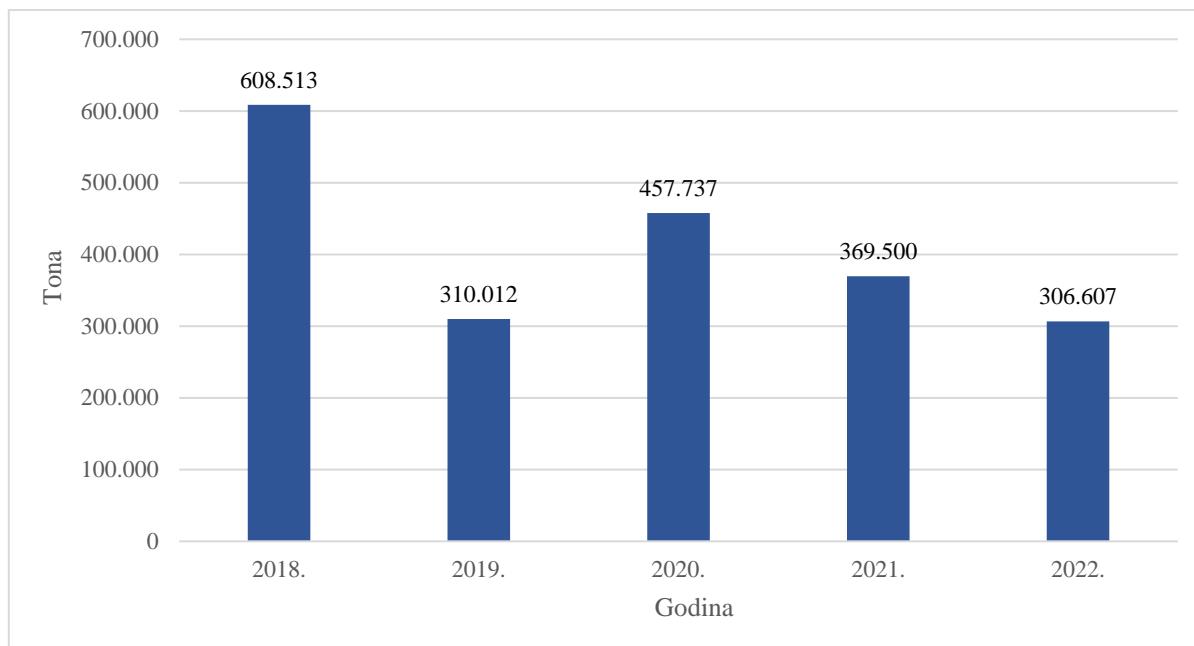
Promatrajući razdoblje od 2018. do 2022. godine⁷, evidentirane su oscilacije ukupne količine prijavljenih nusproizvoda i to najvećim dijelom zbog nusproizvoda koji se koriste u procesu proizvodnje bioplina (gnoj i gnojovka)⁸.

U 2019. godini bilježi se smanjenje prijavljenih količina nusproizvoda za 298.501 tona (49 %) u odnosu na 2018. godinu, a u 2020. godini porast za 147.725 tona (48 %) u odnosu na prethodnu godinu. U razdoblju od 2020. do 2022. godine, evidentirano je smanjenje ukupne količine prijavljenih količina nusproizvoda, godišnje za oko 19 %. U 2022. godini prijavljeno je 306.607 tona nusproizvoda što je u odnosu na prethodnu godinu smanjenje za 62.893 tone. Prijavljene ukupne količine nusproizvoda od 2019. godine do 2022. godine prikazane su na slici 5., a količinski značajnije vrste prijavljenih nusproizvoda prikazane su na slici 6.

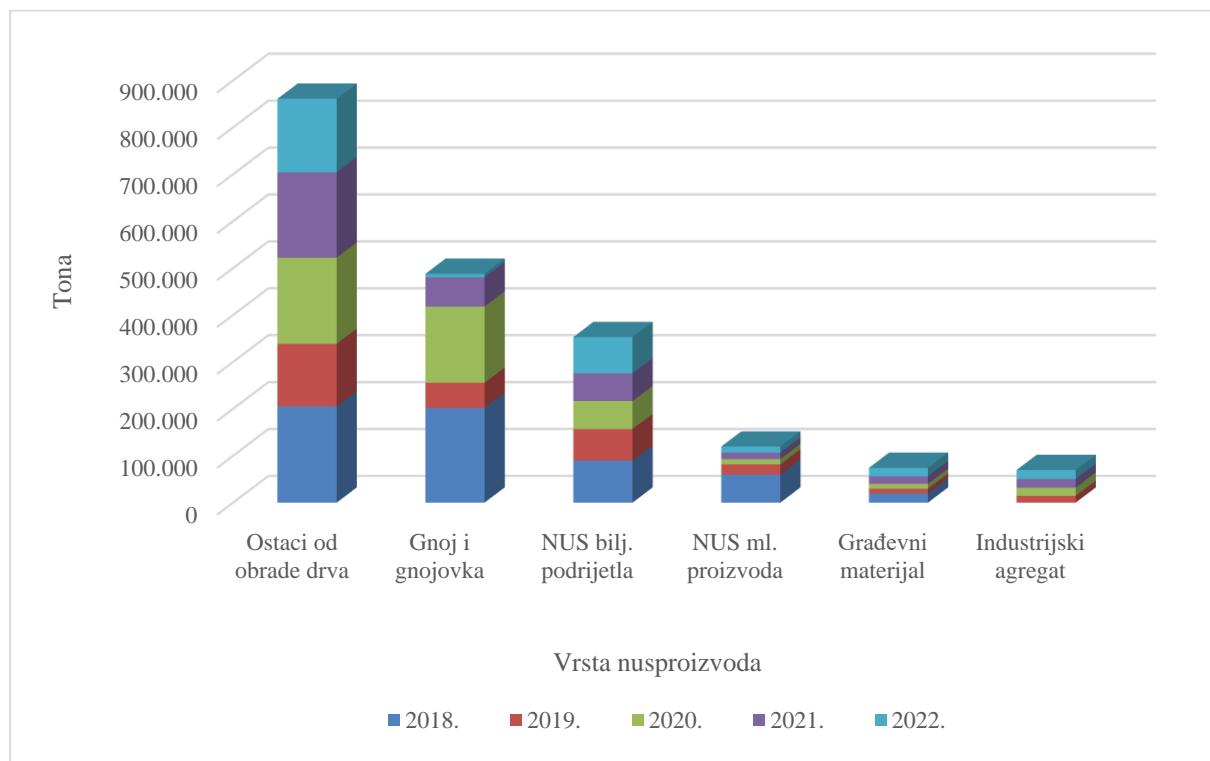
⁶ Broj upisanih tvrtki bez ponavljanja istih po godinama.

⁷ Podatke za prijašnje godine možete pogledati na internetskoj stranici Ministarstva na poveznici: <https://www.haop.hr/hr/tematska-područja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>

⁸ U 2019. godini iz Očevidnika nusproizvoda izbrisano je pet nusproizvoda koji se odnose na gnojovku.. U Očevidniku nusproizvoda u 2022. godini bilo je upisano ukupno šest tvrtki i sve su dostavile izvješća o nusproizvodima od čega su izvješća tri tvrke sadržavale podatke o količinama, a tri su navele da nisu imale nusproizvoda.

Slika 5. Prijavljene količine nastalih nusproizvoda, od 2018. do 2022. godine

Slika 6. Količinske značajnije vrste nastalih nusproizvoda, od 2018. do 2022. godine

U 2018. godini najveći udio u ukupnoj količini nusproizvoda podjednako su imali nusproizvodi od gnoja i gnojovke te ostaci od obrade drva dok su u razdoblju od 2019. do 2022. godine najveći udio imali ostaci od obrade drva. Najveći udio u ukupnoj količini nusproizvoda u 2022. godini, činili su ostaci od obrade drva (51 %) i nusproizvodi biljnog podrijetla (25 %).

Ukupna količina nusproizvoda u 2022. godini, u odnosu na prethodnu godinu, manja je za 17 % odnosno 62.893 tone i to najvećim dijelom zbog smanjene prijave nusproizvoda od gnoja (za 88 % odnosno 54.779 tona) i nusproizvoda ostataka od obrade drva (za 14 % odnosno 24.867 tona). Najveći porast (za 34 % odnosno 19.490 tona) prijavljenih količina nusproizvoda u 2022. godini, u odnosu na prethodnu godinu, evidentiran je kod nusproizvoda biljnog podrijetla u djelatnostima proizvodnje piva, maslinarstvu i prehambenoj industriji.

Prijavljene količine svih nastalih nusproizvoda u razdoblju 2018. do. 2022. godine prikazane su u tablici 8.

Tablica 8. Prijavljene vrste i količine nastalih nusproizvoda, od 2018. do 2022. godine

Vrsta nusproizvoda	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	Količina (t)	Udio (%)								
Ostaci od obrade drva	205.383,08	33,75	133.015,61	42,91	183.916,28	40,18	181.785,92	49,20	156.918,91	51,18
Nusproizvodi biljnog podrijetla	89.849,79	14,77	67.050,28	21,63	59.773,80	13,06	57.881,96	15,66	77.372,45	25,24
Industrijski agregat	-	-	14.450,64	4,66	17.451,62	3,81	18.559,29	5,02	19.145,64	6,24
Građevni materijal	19.481,24	3,20	10.206,22	3,29	10.270,40	2,24	16.438,84	4,45	17.742,00	5,79
Nusproizvodi mlijecnih prerađevina	59.809,82	9,83	21.554,31	6,95	11.295,90	2,47	13.989,30	3,79	12.866,64	4,20
Gnoj i gnojovka	201.927,82	33,18	53.529,99	17,27	162.562,60	35,51	62.262,15	16,85	7.483,19	2,44
Gašeno vapno	-	-	4.808,68	1,55	4.826,54	1,05	6.265,10	1,70	5.800,42	1,89
Pepeo	944,40	0,16	773,83	0,25	3.410,25	0,75	5.087,86	1,38	5.017,66	1,64
Ostalo	13.216,06	2,17	2.883,99	0,93	2.670,66	0,58	2.767,40	0,75	2.127,78	0,69
Metalni	1.351,69	0,22	1.035,52	0,33	995,45	0,22	3.837,06	1,04	1.455,79	0,47
Tekstil	682,18	0,11	517,04	0,17	435,09	0,10	368,19	0,10	432,59	0,14
Polimeri	691,67	0,11	185,99	0,06	127,98	0,03	256,91	0,07	243,73	0,08
Nusproizvodi životinjskog podrijetla	15.175,72	2,49	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO:	608.513,46		310.012,10		457.736,57		369.499,98		306.606,80	

U 2022. godini najviše nusproizvoda (273.238 tona odnosno 89 %) koristile su tvrtke u Hrvatskoj dok je ostatak (33.369 tona odnosno 11 %) izvezen (tablica 9).

Tablica 9. Korištene količine nusproizvoda korištene po državama u 2022. godini

Država	Korištene količine nusproizvoda (t)	Udio (%)
Hrvatska	273.237,81	89,12
Italija	16.104,75	5,25
Mađarska	9.027,68	2,94
Slovenija	5.419,89	1,77
BiH	2.375,91	0,77
Njemačka	113,67	0,04
Velika Britanija	101,18	0,03
Španjolska	97,43	0,03
Litva	85,73	0,03
Češka	37,90	0,01
Austrija	4,85	0,00
Ukupno:	306.606,80	

3. ZAKLJUČAK

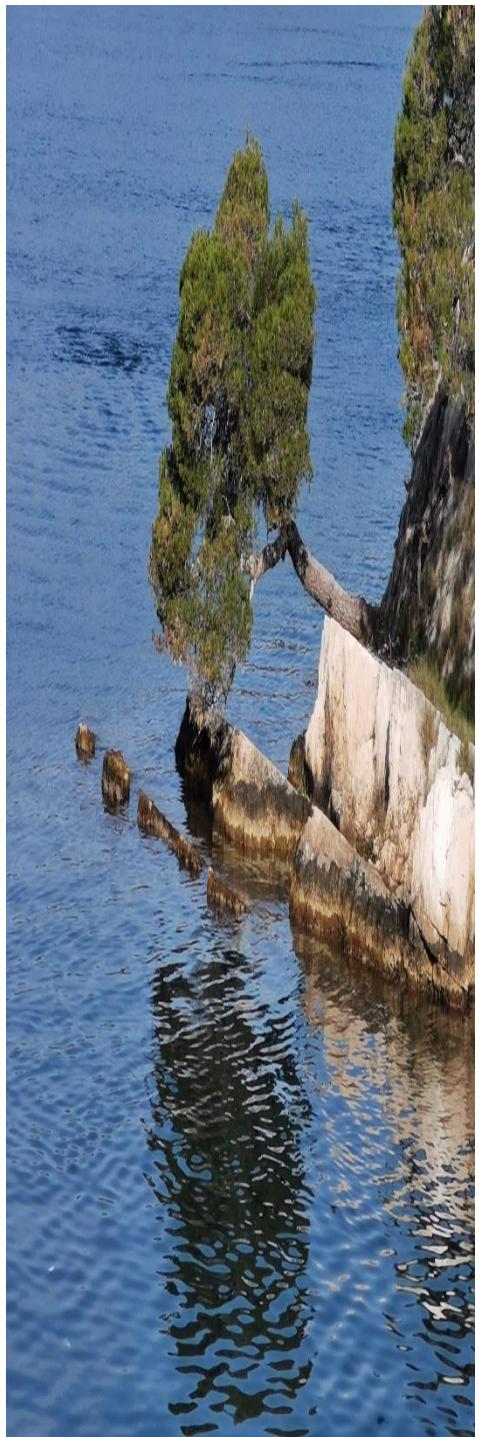
Koncept ukidanja statusa otpada obuhvaća skup uvjeta koje materijal koji potječe iz otpada mora ispuniti, a koji garantiraju kvalitetu budućeg materijala takvu da taj materijal neće biti odbačen niti da će imati negativan utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš. Njime se potiče razvoj tržišta sekundarnih sirovina koje se unaprjeđuje kroz aktivnosti na razvoju zajedničkih kriterija tj. standarda kvalitete za pojedine kategorije sekundarnih sirovina čime se osigurava da korisnici budu sigurni u kvalitetu sekundarnih sirovina, što će ospješiti i njihovo korištenje.

Primjena Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada, u razdoblju od 2018. do 2022. godine, putem korištenja dvaju propisanih instrumenata, Očeviđnika ukidanja statusa otpada i Očeviđnika nusproizvoda, utjecalo se na smanjenje količina otpada te time na razvoj tržišta sekundarnih sirovina.

U razdoblju od 2018. do 2022. godine bilježi se kontinuirani porast broja tvrtki upisanih u Očeviđnik za ukidanje statusa otpada kao i porast vrsta/količina otpada. U 2022. godini najveći udio (56 %) u ukupnoj količini otpada kojem je ukinut status otpada činio je građevni otpad, a time je najveći udio (57 %) u količini izlaznog materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada imao reciklirani agregat.

S obzirom da u svakom proizvodnom procesu osim proizvoda odnosno materijala koji se namjerno proizvodi nastaje i jedan ili više tvari/materijala koji nisu glavni cilj proizvodnog procesa, a čije nastajanje se ne može izbjegći iznimno je važno znati prepoznati u kojem trenutku određeni materijal stvarno postaje otpad odnosno nusproizvod kako bi se izbjegla šteta za okoliš ili nepotrebni troškovi za poslovanje.

U razdoblju od 2018. do 2022. godine bilježi se kontinuirani porast broja tvrtki upisanih u Očeviđnik nusproizvoda te oscilacije u godišnjim prijavljenim količinama nastalih nusproizvoda i to najvećim dijelom zbog nusproizvoda koji se koriste u procesu proizvodnje bioplina (gnoj i gnojovka). Iz tog razloga u 2022. godini evidentirano je smanjenje količine nusproizvoda za 17 % u odnosu na prethodnu godinu.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb
Tel + 385 1 4886 840
www.mingor.gov.hr